

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tdo/68/2020
Identifikačné číslo spisu: 1320010156
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Šišková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1320010156.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Šiškovej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Martiny Zeleňakovej na neverejnom zasadnutí 29. apríla 2021 v Bratislave, v trestnej veci obvineného Q. T., pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 4 Trestného zákona, vedenej na Okresnom súde Bratislava III, pod sp. zn. OT/51/2020, o dovolaní obvineného Q. T. proti trestnému rozkazu Okresného súdu Bratislava III z 5. marca 2020, sp. zn. OT 51/2020 v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava III z 29. mája 2020, sp. zn. OT 51/2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave z 9. júla 2020, sp. zn. 4Tos/58/2020, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku dovolanie obvineného Q. T. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava III trestným rozkazom z 5. marca 2020, sp. zn. OT 51/2020 uznal obvineného Q. T. za vinného z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 4 Trestného zákona, na skutkovom základe, že

dňa 3. marca 2020 v čase okolo 09,10 hod. po požití 2 a pol litra vína ako vodič kamiónu viedol po diaľnici D1 smer Bratislava, v katastrálnom území H., D., nákladné motorové vozidlo značky Mercedes-Benz Actros, EČ H. s návesom značky Krone, EČ H obe štát. registrácie Rumunsko, pričom bol hliadkou Krajského dopravného inšpektorátu v Bratislave z dôvodu ohrozovania ostatných účastníkov cestnej premávky zastavený a vyzvaný na podrobenie sa dychovej skúške na zistenie alkoholu v dychu, čo odmietol, taktiež bol vyzvaný na podrobenie sa lekárskeho vyšetreniu odberom a vyšetrením krvi alebo iného biologického materiálu, čo však odmietol, pričom následne bol eskortovaný na Odbor kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave III, kde sa dobrovoľne podrobil dychovej skúške na zistenie alkoholu v dychu s prístrojom AlcoQuant 6020 plus s číslom A409505, kedy mu bola v čase o 13,45 hod. nameraná hodnota 0,72 mg/l alkoholu a opakovanou dychovou skúškou v čase o 15,34 hod. hodnota 0,61 mg/l alkoholu vo vydychovanom dychu .

Okresný súd Bratislava III podľa § 289 ods. 4 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), § 38 ods. 3 Trestného zákona obvinenému uložil trest odňatia slobody vo výmere dva roky. Podľa § 48 ods. 2 písm.

a) Trestného zákona súd obvineného zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 trestného zákona súd obvinenému uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní päť rokov.

Trestný rozkaz bol obvinenému Q. T. doručený do vlastných rúk dňa 5. marca 2020, po ukončení výsluchu, nakoľko sa jednalo o rozhodovanie v tzv. super rýchlom konaní v zmysle § 204 ods. 1 Trestného poriadku (čo potvrdil vlastnoručným podpisom na poštovej doručenke), pričom obvinený po riadnom procesnom poučení o možnosti podať odpor v lehote 8 dní, odo dňa doručenia trestného rozkazu uviedol a prehlásil do zápisnice, že sa výslovne vzdáva práva podania odporu a to aj za osoby oprávnené podať odpor v jeho prospech. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 5. marca 2020.

Dňa 17. marca 2020 bol prvostupňovému súdu doručený odpor proti trestnému rozkazu, ktorý podal v mene obvineného jeho obhajca JUDr. Miroslav Ivanovič (aj za manželku obvineného - splnomocnenie na č. l. 67).

Okresný súd Bratislava III uznesením z 29. mája 2020, sp. zn. 0T 51/2020 rozhodol podľa § 355 ods. 5 Trestného poriadku a odpor podaný obvineným Q. T. proti trestnému rozkazu Okresného súdu Bratislava III z 5. marca 2020, sp. zn. 0T 51/2020 odmietol, pretože bol podaný oneskorene.

Proti predmetnému uzneseniu podal obvinený prostredníctvom svojho obhajcu sťažnosť.

Krajský súd v Bratislave uznesením z 9. júla 2020, sp. zn. 4Tos/58/2020 podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zrušil napadnuté uznesenie v celom rozsahu. Podľa § 355 ods. 5 Trestného poriadku odmietol odpor, ktorý podal obvinený Q. T. proti trestnému rozkazu Okresného súdu Bratislava III, sp. zn. 0T 51/2020 ako podaný neoprávnenou osobou.

Proti trestnému rozkazu Okresného súdu Bratislava III z 5. marca 2020, sp. zn. 0T 51/2020 v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava III z 5.03.2020 (správne má byť z 29. mája 2020, sp. zn. 0T 51/2020 a rozhodnutím (správne má byť uznesením) Krajského súdu v Bratislave zo dňa 07.07.2020 (správne má byť 9. júla 2020), sp. zn. 4Tos/58/2020 podal obvinený prostredníctvom obhajcu JUDr. Miroslava Ivanoviča, AK Bratislava Grösslingova 45, dovolanie, ktoré odôvodnil existenciou dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku teda, že bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu a podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, pretože rozhodnutie súdu je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. V súvislosti s porušením práva obvineného na obhajobu uviedol, že vzdanie sa práva obvineným podať odpor pri väzobnom zasadnutí nebolo urobené zo strany obvineného vedome a so znalosťou všetkých právnych následkov. Hoci sa zasadnutia zúčastnila tlmočnica, obvinenému nebol riadne pretlmočený celý obsah trestného rozkazu, najmä poučenie o opravnom prostriedku. Poučenie nebolo dostatočné. V tejto súvislosti poukázal obvinený na platnú judikatúru najvyššieho súdu, z ktorej vyplýva, že nevyhotovenie prekladu trestného rozkazu do materinského jazyka obvineného, ako aj absencia jeho riadneho a náležitého pretlmočenia zo strany tlmočnice, predstavuje závažný zásah do ústavne zaručených základných práv a slobôd jednotlivca (napr. aj stanovisko pléna ústavného súdu PL. ÚS 49/18 z 29. januára 2019, čl. 37 ods. 4 Charty základných práv a slobôd). Trestný rozkaz je uvedený v ustanovení § 28 ods. 2 (správne má byť § 28 ods. 4) Trestného poriadku medzi písomnosťami, ktoré musia byť obvinenému preukázateľne písomne predložené (správne má byť preložené). Obvinený po poučení vyhlásil, že obstaranie takého prekladu údajne nepožaduje, avšak urobil tak nevedome a v dôsledku absentujúceho riadneho tlmočenia. V zápisnici o ústnom výsluchu pred sudcom pre prípravné konanie dňa 5. marca 2020 nie je uvedená skutočnosť, či obvinenému bol písomný preklad trestného rozkazu doručený, či bol poučený o možnosti tento preklad nevyžadovať, ani či túto možnosť vedome využil. Obvinenému tak bolo znemožnené uplatnenie riadneho opravného prostriedku. Obvinený je cudzím štátnym príslušníkom bez právneho povedomia, ktorý nebol zastúpený obhajcom. Postupom konajúceho súdu spočívajúcim v nedoručení úradného prekladu trestného príkazu (správne má byť rozkazu) obvinenému do rumunského jazyka, ako

aj nenaplnením jeho práva na tlmočníka v dostatočnom rozsahu a neposkytnutím poučenia primeranému k jeho špecifickému postaveniu, boli porušené jeho práva zaručené Ústavou, čl. 36 ods. 1, čl. 37 ods. 4 a čl. 40 ods. 3 Charty, ako aj právo obvineného na obhajobu. Tieto procesné porušenia sa prejavili v tom, že trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť, k čomu by bez týchto porušení nedošlo.

Obvinený taktiež namietal, že mu nebolo riadne preložené do materinského jazyka žiadne z kľúčových rozhodnutí, najmä uznesenie o vznesení obvinenia, záznam o preštudovaní spisu a ani žiaden z výsluchov.

Podľa názoru obvineného trestný rozkaz a uznesenie krajského súdu sú založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku a na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Vyšetrovateľ PZ, ako aj sudca pre prípravné konanie porušili princíp kontradiktórnosti, procesnej rovnosti účastníkov trestného konania, nestrannosti orgánu činného v trestnom konaní, keďže na konanie obvineného neaplikovali inštitút krajnej núdze ako okolnosti vylučujúcej protiprávnosť. Obvinený sa síce ku skutku priznal, ale v dôsledku neadekvátnych služieb tlmočníka, neporozumel obvineniu a popisu skutku. Obvinený nesúhlasí s popisom udalostí tak, ako sú uvedené vo výrokovej časti trestného rozkazu. Poverení príslušníci PZ sa v predsúdnom konaní nijako nevysporiadali s výpoveďou obvineného a účelovo ho vykreslili ako osobu nerešpektujúcu dopravné predpisy a chovajúcu sa údajne v rozpore so zásadami občianskeho spolunažívania. Ďalej obvinený opätovne opisuje (predkladá svoju verziu) udalosti zo dňa 3. marca 2020 spočívajúcu v údajnej vyhrážke dvomi neznámymi osobami, aby odišiel z parkoviska, ak tak neurobí, prinútiť ho násilím. To bol dôvod opustenia parkoviska aj keď pod vplyvom alkoholu. Následne bol zastavený hliadkou KDI PZ a vyzvaný k podrobeniu sa dychovej skúške, ktorú pod vplyvom stresu odmietol. Obvinený tvrdí, že konal v krajnej núdzi a v snahe odvrátiť hroziace nebezpečenstvo vzniku škody na živote a zdraví, v silnom rozrušení. V tejto súvislosti poukazuje na nepravdivú výpoveď svedka M. C., príslušníka PZ. Orgány činné v trestnom konaní skutok nesprávne právne posúdili. Obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava III z 5. marca 2020, sp. zn. OT 51/2020, uznesenie Okresného súdu Bratislava III z 29. mája 2020, sp. zn. OT 51/2020, ako aj uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 9. júla 2020, sp. zn. 4Tos/58/2020 v celom rozsahu a prikázal Okresnému súdu Bratislava III, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol iný sudca v zmysle ust. § 388 ods. 1 a ods. 2 Trestného poriadku.

Dovolanie obvineného bolo zaslané na vyjadrenie prokurátorovi.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava III (ďalej len prokurátor) vo vyjadrení z 18. augusta 2020 k dovolaniu okrem iného uviedol, že dovolanie obvineného nie je dôvodné, nakoľko skutočnosti uvedené v dovolaní v bode I. a II. nezakladajú dovolacie dôvody v zmysle § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku. V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku obvinený namietal, že postupom konajúceho súdu spočívajúcom v nedoručení úradného prekladu trestného rozkazu do rumunského jazyka, ako aj nenaplnením jeho práva na tlmočníka v dostatočnom rozsahu bez obhajcu, bolo porušené jeho právo na obhajobu. Taktiež namietal, že mu nebolo riadne preložené do materinského jazyka žiadne z kľúčových rozhodnutí, najmä uznesenie o vznesení obvinenia, záznam o preštudovaní spisu a ani žiaden z výsluchov.

V posudzovanej veci bolo Q. T. vyšetrovateľom OR PZ v Bratislave III vznesené obvinenie pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 4 Trestného zákona, pričom nešlo o prípad povinnej obhajoby v zmysle § 37 Trestného poriadku, a preto nemusel mať obhajcu. O možnosti zvoliť si obhajcu bol v zápisnici o výsluchu zo 4. marca 2020 poučený, pričom obvinený uviedol, že obhajcu si nevolí. Obvinený v zápisnici tiež uviedol, že nežiada preložiť uznesenie podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku a ani uznesenie podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku; postačuje mu pretlmočenie tlmočníkom (tlmočníčka V. D. bola počas celého výsluchu prítomná, čo preukazuje posledná strana zápisnice o výsluchu). Pokiaľ sa jedná o konanie pred sudcom pre prípravné konanie dňa 5. marca

2020, na tomto bola prítomná tlmočnica Z. a obvinený sa prostredníctvom tlmočenia podrobne ku skutku vyjadril s tým, že jeho spáchanie priznal a oľutoval. Obvinený sa taktiež vzdal preloženia trestného rozkazu do písomnej formy rumunského jazyka, nakoľko jeho obsah mu bol pretlmočený, jeho obsahu porozumel, ako i uloženému trestu. Podľa názoru prokurátora námietky obvineného nie sú spôsobilé spomínaný dovolací dôvod naplniť.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, obvinený namietal porušenie princípu kontradiktórnosti, procesnej rovnosti účastníkov konania a nestrannosti orgánu činného v trestnom konaní, nakoľko na obvineného nebol aplikovaný inštitút krajnej núdze (ktorý inštitút doposiaľ obvinený neuvádzal). Takéto dôvody podľa názoru prokurátora nemajú oporu jednak v Trestnom zákone a jednak sú v rozpore s použitým dovolacím dôvodom, nakoľko obvinený v podstate polemizuje so zisteným skutkovým stavom, ktorý dovolací súd nie je oprávnený preskúmať.

Z uvedených dôvodov prokurátor navrhol dovolanie obvineného Q. T. odmietnuť podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí postupom podľa § 381 Trestného poriadku preskúmal dovolanie podané obvineným Q. T. a zistil, že ide o dovolanie, ktoré je potrebné v zmysle § 382 písm. b) Trestného poriadku odmietnuť ako dovolanie podané neoprávnenou osobou.

Podľa § 372 Trestného poriadku oprávnené osoby, okrem ministra spravodlivosti, môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté. Obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 Trestného poriadku môžu podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal prokurátor alebo poškodený a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného. Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal obvinený a odvolací súd rozhodol v jeho prospech.

Podľa § 355 ods. 1 Trestného poriadku obvinený a osoby, ktoré sú oprávnené podať v jeho prospech odvolanie, ako aj prokurátor môžu podať proti trestnému rozkazu odpor. Odpor sa podáva na súde, ktorý trestný rozkaz vydal, a to do ôsmich dní od jeho doručenia.

Podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

V posudzovanej veci z obsahu spisového materiálu vyplýva, že obvinený v zápisnici o výsluchu z 5. marca 2020 na Okresnom súde Bratislava III (č. l. 42 až 48), v prítomnosti tlmočnice, po riadnom poučení o svojich právach s následným doručením obžaloby Okresnej prokuratúry Bratislava III, č. k. 2Pv 116/20/1103 uviedol, že údaje v spise sú správne, že skutok sa stal tak, ako je popísaný v obžalobe. Po samotnom výsluchu a po doručení trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava III, sp. zn. OT 51/2020 a po oboznámení sa s ním, obvinený výslovne uviedol, že sa vzdáva práva podať odpor, a to aj vo vzťahu k osobám oprávneným podať odpor v jeho prospech a záverom vlastnoručne podpísal zápisnicu o výsluchu, vrátane výslovného vyhlásenia, že nežiada, aby mu bol trestný rozkaz preložený do písomnej formy rumunského jazyka, keďže jeho obsah mu bol riadne pretlmočený, tomuto obsahu porozumel a vie k akému trestu bol odsúdený. Obvinený sa k spáchanému skutku priznal. Prokurátor sa vzdal práva podať odpor. Vzhľadom na uvedené trestný rozkaz nadobudol v zmysle § 356 písm. c) Trestného poriadku právoplatnosť dňom 5. marca 2020.

Z uvedeného je zrejmé, že obvinený v predmetnej veci nevyužil svoje zákonné právo na podanie riadneho opravného prostriedku, resp. tohto práva sa výslovne vzdal, a týmto úkonom vylúčil vecný prieskum jeho veci na dovolacom súde. Dovolanie proti trestnému rozkazu nepodala ani oprávnená osoba (§ 369 ods. 1) Trestného poriadku.

Na základe uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného Q. T. podľa §

382 písm. b) Trestného poriadku odmietol.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.